

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/505/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4615201671
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4615201671.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci navrhovateľky: D. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom G., D. XXXX/XXX, proti odporcovi: I. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom P., J. S. XXXX, t. č. G., J. XXX, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany z 8. septembra 2015 č. k. 6C/124/2015-51, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj ako „BSM“) patrí: motorové vozidlo zn. Hyundai Getz, ev. č. P 1.300 eur, kuchynský stôl z melaminátu 50 eur, rohová lavica a dve stoličky 50 eur, chladnička s mrazničkou šedej farby 200 eur, nerezový sporák, kombinovaný plyn a elektrická rúra 200 eur, mikrovlnná rúra zn. Daewo 10 eur, krájač na chlieb zn. Zepter 10 eur, ponorný mixér tyčový 5 eur, sedvičovač 3 eur, mixér 5 eur, rýchlo varná kanvica 5 eur, hriankovač 3 eur, elektrický mlynček na koreniny 3 eur, nerezový odpadový kôš 5 eur, kuchynský riad; tanieri - dve sady, hrnce, misy 20 eur, manželská posteľ 70 eur, luster lupeňový v spálni 5 eur, obývacia stena drevená rustikálna 50 eur, stolík pod televízor 10 eur, luster lupeňový v obývačke 10 eur, kožená sedacia súprava 200 eur, zrkadlo v stojane 8 eur, koberec 7 eur, keramická váza vysoká 80 cm 10 eur, súprava skriň, šatníková, počítačová s nadstavcom, policová - skriňová zostava v detskej izbe 100 eur, samostatná skriňa kombinovaná 5 eur, televízor Samsung 20 eur, samostatný stolík na počítač 10 eur, štvorbodové svietidlá nerezové 5 eur, dve jednolôžkové postele s odkladacím priestorom 70 eur, vešiaková stena, botník, zrkadlo 25 eur, ratanový stôl 10 eur, ratanový kôš 5 eur, skriňa trojverová z chodby 30 eur, v celkovej hodnote 2.519 eur. BSM vyporiadal tak, že do výlučného vlastníctva navrhovateľky prikázal veci uvedené pod bodmi 5/, 6/, 10/, 16/, 18/, 19/, 21/, 26/, 28/ až 34/, 36/, 37/, 39/, 40/ v hodnote 970 eur. a ostatné veci pod bodmi 1/, 3/, 4/, 7/, 8/, 9/, 11/ až 14/, 23/, 24/, 25/, 27/ a 41/ v hodnote 1.549 eur prikázal do výlučného vlastníctva odporcu. Na úplné finančné vyrovnanie zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľke sumu 289,50 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Účastníkom uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Topoľčany súdny poplatok vo výške 75,50 eur do 3-och dní od právoplatnosti rozsudku. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že manželstvo účastníkov trvalo od 06. 04. 1991 do 29. 01. 2014, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 16. 09. 2013 č.k. 5C/232/2013-22. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že do BSM patrili veci pod bodmi 1/ až 41/, pričom na zostatkových hodnotách sa účastníci okrem položky sedacej súpravy zhodli. Osobné motorové vozidlo SEAT IBIZA EVČ P. XXX Q. nezhrnul do masy BSM, pretože vlastníkom vozidla je

syn účastníkov P. J., ktorý je uvedený i v technickom preukaze vozidla. Ide o spoločnú pohľadávku oboch účastníkov, ktorí si nárok voči synovi neuplatnili, a preto túto pohľadávku voči synovi účastníkov súd ani nevyporiadal. Do masy BSM nebolo možné zahrnúť vysávač, ktorý neexistuje - zhorel, pričom odporca jeho existenciu nepreukázal. Taktiež mlynček na mäso, nočné stolíky, domáce kino, koberec a veľké zrkadlo v ráme nevyporiadal, nakoľko odporca nepreukázal, že ku dňu zániku BSM tvorili ich spoločný majetok. Do masy BSM patria veci tak ako sú uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku v celkovej hodnote 2.519 eur a keďže účastníci k zániku manželstva nemali žiadne pasíva, táto suma predstavuje aj čistú masu BSM. Keďže navrhovateľke boli prikázané veci v hodnote 970 eur a výška jej podielu je 1.259,50 eura (2.519 eur čistá masa BSM : 2), vyplatí jej odporca na úplné finančné vyporiadanie sumu 289,50 eura. O zaplatení súdneho poplatku rozhodol súd podľa § 2 ods. 1 písm. c/ zák. č. 71/1992 Zb., a v zmysle Sadzobníka súdnych poplatkov položky 6b. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP vzhľadom na ich čiastočný úspech v konaní.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadol v zákonnej lehote odvolaním odporca, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že súd prvého stupňa rozhodoval arbitrážne, bez listinných dôkazov a iba podľa výpovedí svedkov, ktorých navrhla navrhovateľka. Konkrétne motorové vozidlo SEAT IBIZA bolo zakúpené z predaja staršieho auta z majetku BSM a finančných prostriedkov oboch účastníkov bez toho, aby sa na financovaní podieľal súčasný vlastník vozidla, ich syn P. J.. Bez ďalšie súd uznal tvrdenie navrhovateľky, že vysávač zhorel, a nevyžadoval si potvrdenie od hasičov a ani z opravovne. Obdobne bez ďalšieho dokazovania uznal tvrdenie navrhovateľky, že domáce kino bolo darované jej rodičmi a nepovažoval za potrebné túto skutočnosť doložiť darovacou zmluvou. Taktiež bez listinného dôkazu uznal tvrdenie navrhovateľky, že prijímač SAMSUNG, veľké zrkadlo a koberec boli zakúpené z darovaných peňazí poskytnutých matkou navrhovateľky.

Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedla, že motorové vozidlo SEAT IBIZA je vo vlastníctve syna účastníkov P.. Vysávač jednoducho doslúžil, mal 13 rokov a pokiaľ ide o ostatné sporné veci, tieto boli zakúpené jej rodinou, čo potvrdil svedok C. I..

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP), a že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 OSP) a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 156 ods. 3 OSP) dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdiť.

Podľa § 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Uvedené ustanovenie zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vypořiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 OSP, ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamena povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúce.

Podľa § 143 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) v BSM je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jednému z manželov a veci vydané v rámci predpisov a reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva, alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

Podľa § 149 ods. 1 OZ, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vypořiadanie podľa zásad uvedených v § 150 OZ.

Podľa § 150 OZ, pri vypořiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok a je povinný nahradiť, čo sa mu zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby mal. detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

Ak bezpodielové spoluvlastníctvo zanikne, vykoná sa vypořiadanie podľa zásad uvedených v § 150. Vypořiadanie znamená nielen rozdelenie hnutelných a nehnuteľných vecí, ktoré patrili do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva, ale aj vzájomné vypořiadanie všetkých pohľadávok a dlhov vyplývajúcich z tohto spoluvlastníctva to podľa zásad uvedených v § 150. Hovoríme to tzv. vypořiadaní v širšom slova zmysle. Predmetom vypořiadania BSM je všetko, čo do tohto spoluvlastníctva patrilo a existovalo v čase jeho zániku, t. j. spravidla v deň právoplatnosti rozsudku o rozvođe manželstva. Tento čas je rozhodujúci aj pre posúdenie stavu vecí, ako napr. ich vek, miera opotrebenia a pod. Pri určení ceny vecí je však rozhodujúci čas vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa vykonáva ich vypořiadanie (§ 154 ods. 1 OSP).

Z ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka, pre vypořiadanie BSM patria základné zásady. Základnou zásadou je, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Kritérium miery pričinenia o nadobudnutie určitej konkrétnej veci nemožno v rámci vypořiadania BSM hodnotiť oddelene, iba pokiaľ ide o jednu vec patriacu do tohto spoluvlastníctva; mieru pričinenia treba hodnotiť zásadne ako kvantitatívne a nie kvalitatívne hľadisko a to pokiaľ ide o všetky veci patriace do bezpodielového spoluvlastníctva. Aj v tomto prípade však platí, že každú výnimku treba vykladať reštriktívne.

Ďalšou zásadou je, že každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo to, čo zo svojho oddeleného majetku vynaložil na spoločný majetok a je povinný uhradiť to, čo sa zo spoločného majetku manželov vynaložilo na jeho oddelený majetok.

Poslednou zásadou, na ktorú súd prihliada pri vypořiadaní BSM je starostlivosť manželov o rodinu a ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí.

Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa v zmysle ust. § 213 ods. 1 OSP, pričom nezistil dôvody uvedené v ods. 2 - 7 citovaného ustanovenia, pre ktoré by so skutkovým stavom nemal byť viazaný. Odvolací súd v zmysle § 212 OSP viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, nakoľko bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna a presvedčivá. Mal za to, že sa s dôvodmi, ktoré odporca uvádzal vo svojom odvolaní sa vysporiadal už súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a druhoínštančné konanie tvoria jeden celok. Odvolací súd je presvedčený, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav, vec správne posúdil po právnej stránke, a napadnutý rozsudok zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na zákonné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 OSP. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 OSP), pretože sa plne stotožnil s dôvodmi súdu prvého stupňa uvedenými v napadnutom rozsudku, na tieto poukazuje ako na správne, a preto ich nebude opakovať (§ 219 ods. 2 OSP).

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa zistil správne masu BSM a určil správne aj zostatkové hodnoty jednotlivých vecí. Keďže účastníci konania nemali ku dňu zániku manželstva žiadne pasíva, masa stanovená prvostupňovým súdom predstavuje aj čistú masu BSM. V predmetnej veci je nesporné, že do BSM nepatrí osobné motorové vozidlo SEAT IBIZA ev. č. P. XXX Q., vysávač, domáce kino, prijímač Samsung, veľké zrkadlo a koberec.

Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Robí tak postupom upraveným v § 120 a nasl. OSP. Účastníci majú procesnú dôkaznú povinnosť, t.j., povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností. Hodnotenie dôkazov súdom, ktorého zásady sú zakotvené v ust. § 132 OSP, sa uskutočňuje po vykonanom dokazovaní. Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1). Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobnom

návrhu ale tiež vo vyjadrení odporcu. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového stavu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom, v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamena automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom (v spojení s dôkaznou povinnosťou) sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť (po ich vykonaní a vyhodnotení) ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez ohľadu na procesné postavenie účastníka. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, a súd napriek tomu nemá jednoznačne skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad (neúspech v konaní) pričíta tomu účastníkovi, na ktorom predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazná povinnosť, t.j., zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

Na odporcovi ležalo dôkazné bremeno, pokiaľ išlo o preukázanie svojich tvrdení, týkajúcich sa osobného motorového vozidla SEAT IBIZA ev. č. P.O XXX Q. a nasledovných položiek - vysávač, domáce kino, prijímač Samsung, veľké zrkadlo a koberec. Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že navrhovateľka sa dôkazného bremena zhostila a svoje tvrdenia hodnoverným spôsobom preukázala, a preto odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že namietané položky odporcom správne prvostupňový súd nezahrnul do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov a tieto nevyporiadaval. Odporca nenavrhol ďalšie dôkazy na vyvrátenie tvrdení navrhovateľky, a teda je nutné konštatovať, že odporca sa dostal do dôkaznej núdze.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 a § 151 ods.1 veta prvá OSP a v odvolacom konaní úspešnej navrhovateľke nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, lebo takýto návrh nepodala a ani jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.